

Treba znati da je u oba slučaja množinski oblik *posla* i *posli* stilski veoma izražajan: radi se o stilskoj obilježenosti, jer je neobilježena, neutralna množina *poslovi*, o čemu je pisao u svojem članku S. Babić. Zanimljivo je da se nađe i primjera za spomenute frazeme s "ispravnom" množinom:

Još dan prije osjetio je Marko, da u kući nisu čisti poslovi. (Živko Beretić) (Julije Benešić, *Rječnik hrvatskoga književnog jezika od Preporoda do I. G. Kovačića*, sv. 10, 1989.)

Ostali su primjeri u Benešićevu rječniku obični, a za množinu su dana dva oblika: *posli* i *poslovi*.

No takav frazem možemo naći i s jedinskim oblikom:

Meni se sve čini, da tu nije čist posao. (Vilim Korajac, *Humoristička djela*, 1918., str. 97. – Šijaci)

Očito je da je jača izražajnost nečega što nije obično – a oblik (*nisu*) *čista posla* sigurno je manje običan nego *čisti posli*, što je pak manje obično nego *čisti poslovi*, *čist posao*. Ali za izražajnost, oblik *čista posla* dobar je. Kao što je napisao S. Babić 1966.: "te se veze upotrebljavaju u posebnom značenju, u njima je sadržano pejorativno, pogrdno, prezrivo značenje. Obična množina toga pejorativnoga značenja nema."

Tako i oblici *naša posla*, *čista posla* i slični pripadaju hrvatskom jeziku; nema im se što prigovoriti. Da su dobri, pokužuju nam i primjeri što sam ih ovdje dao.

Mijenjati takve frazeme bez razloga, radi "čišćenja" jezika – to bi baš bilo *naša posla*.

Alemko Gluhak

NEWSLETTER?!

vo cijele male vijesti iz *Večernjega lista* od 25. siječnja 2000.:

Croatia banka priprema newsletter

Croatia banka razmišlja o izdavanju newslettera koji bi izlazio tri do šest puta na godinu. Biltén bi, među ostalim, obrađivao aktualne događaje iz svih područja rada Banke i komintenata te predstavljao osobe i poduzeća s kojima surađuju. Kratkim komentarima pratila bi se važnija gospodarska i politička događanja koja utječu na bančine tržišne pozicije, a ne bi izostali ni prikazi i recenzije stručnih izdanja i skupova.

Detalje oko pokretanja toga bilténa Banka će precizirati već za dva dana, a bude li interesa za pokretanje, projekt bi mogao vrlo brzo zaživjeti. (sav)

Ukupno, s naslovom i potpisom, devetdeset i jedna riječ. O novinskosti i novinarskosti te o skladnosti i neskladnosti toga teksta možda i ne bi trebalo mnogo pisati, no tu nedostaje pokoji zarez, ima viška velikoga slova...

Ali – što je to *newsletter*?! Zapravo nas potpisani *sav* uči što je to, jer u prvoj je rečenici to *newsletter*, a već drugom objašnjava se da se radi o *biltenu*. Ono što se desetljećima u hrvatskom jeziku zove *biltén* – *sav* (i podosta drugih ljudi!), zbog svojega nemara prema jeziku, naziva *newsletter*. Ne *njuzleter*, nego baš *newsletter*. Jedanput u naslovu i jedanput u tekstu *newsletter*, dvaput u tekstu *biltén*. A ukupno ni sto riječi!

U tom značenju, riječ *bilten* u *Rječniku stranih riječi* Bratoljuba i Željka Klaića (1986.) jest "naziv mnogih periodičkih i neperiodičkih izdanja". U *Rječniku hrvatskoga jezika* Vladimira Anića (1998.) to je "naziv za razna izdanja skromnijega opsega namijenjena nekom užem krugu" (to je preneseno i u *Rječnik stranih riječi* Vladimira Anića i Ive Goldsteina, 1999.). U *Grafičkoj enciklopediji* Franje Mesarroša (1971.) to je "periodična publikacija neke ustanove ili organizacije; donosi tekuće izvještaje i vijesti s područja djelatnosti te ustanove ili organizacije". Djełomice je malo starinski to u *Općoj enciklopediji* (I., 1977.): "Povremena publikacija (mjesečna, polmjesečna, tjedna, itd.) jednostavna oblika (tiskana obično ciklostilom)".

U *Englesko-hrvatskom rječniku* Rudolfa Filipovića (1998.) za riječ *newsletter* nije zabilježeno današnje značenje, nego piše, s oznakom da se radi o povjesnoj riječi, "okružnica s dnevnim vijestima koja se tjedno razaslijala pretplatnicima izvan Londona u 17. stoljeću prije uvođenja novina". *Veliki englesko-hrvatski rječnik* Željka Bujasa (1999.) ima "okružnica, bilten" te slično kao u Filipovića. – A obratni rječnici (*Hrvatsko-engleski rječnik* Milana Drvodelića 1996., *Veliki hrvatsko-engleski rječnik* Željka Bujasa

1999.) imaju za hrvatsku riječ *bilten* engleske *bulletin*, *newsletter* (*news-letter*).

I da spomenem što je u *Hrvatskom jezičnom savjetniku* autorâ iz Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje (1999.): tamo je u rječniku za *bilten* dano tumačenje "izvještaj, izvješće; vjesnik; priopćenje; glasnik" (a tomu bi se moglo dodati još npr. i "glasilo") – značenje ovisi o kontekstu, a ponekad i o stilskom odabiru.

Imamo posuđenicu od prije – to je riječ *bilten* (je li ona galicizam, tj. da je došla izravno iz francuskoga, ili je germanizam, da je došla iz njemačkoga galicizma, nije nam važno). Nema ama baš nikakva razloga da se udomaćena posuđenica zamijeni novom posuđenicom. A toliko se pisalo i piše o nepotrebnim posuđenicama, o kojekakvim tuđicama... A tu su, za "newsletter" one banke, i riječi *glasnik*, *vjesnik*, te *glasilo*, a ima i drugih mogućnosti, s riječima *obavijesti*, *vijesti*, *novosti* i inima.

Slučaj s "newsletterom" u člančiću u *Večernjem listu* nije jedini slučaj s "newsletterom", niti je to jedini slučaj posve nepotrebna anglicizma i uopće *izma*. To je samo jedan od mnogih nasrtaja neznanja i nemara na ustaljeni dio hrvatskoga jezika.

Aleksandar Gluhak